

Jekabaara

World Vision

Cikela caman n'a musoman kunnafoni seben

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP. 2043 Bamako (Mali)

Fana CMDT cikekafo taabolo

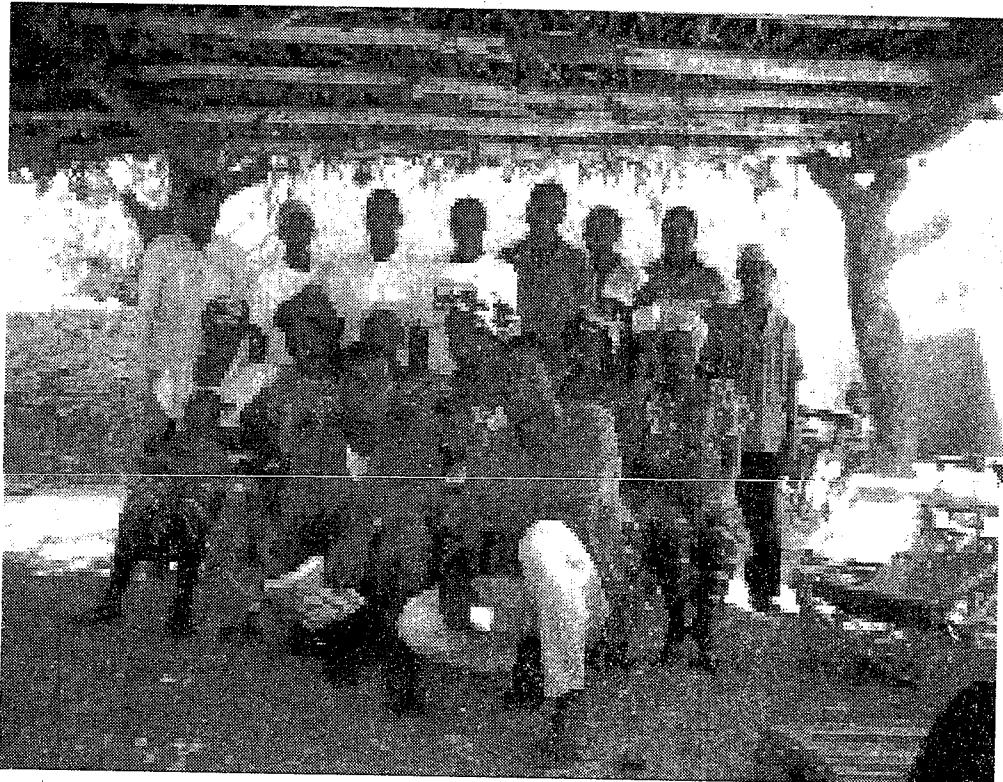
Ne 3 ni 4nan

Dantiglikan

Ko : finento be dugu dōn kosebe, a be taa yōrō bēe kasōrō hali neminebaga t'a la ! O ye dugu ye a ne finenna yōrō min de ! Maa o maa, n'i b'i dōnbaliyōrō la, walima n'i b'i dōnbaliyen kan, i te ne sōrō yen. Ni maa be ko o ko ke, i k'a nini k'o dōn fōlō. Nka, maa min fana mana t'a sigi a dōnbali-sugu la feerefēn kunna, kasōrō dōnsunguntanyako tē, o tigi de be wele ko yēreminen galalentigi. Ni adamaden be baara o baara ke, i k'a nini fōlō k'o kecogo numan lakika dōn. O de b'i nafa. N'o kéra, an b'an miiri nōsenenka sugula sumansan waati temenen de la, nk'an tēna a ye, hali n'an b'a ye, an be mēen k'a nini.

An ma nūnudala Moriba Jara kan men wa ka bō Torodo : a ko n ma ko : "yērēko kēta de lagosili bēna ni wali-kokēta nege minēni ye. Nōnté bēe ka sōrō lakika b'i ka ko kēta kecogo numan kōno".

Tumani Yalama Sidibe

Welekan ka se n balima

togodalamusow ma

Ne 4nan

World Vision nafa yera Dasokaw ni Fegesokaw fē

Ne 8 ni 9nan

An ka yēlē dōonin

Ne 12nan

Senēfēnw n'u nafa

Ne 5nan

"Kalan be mōgō sōn hakili la, nka kunnafoni be mōgō bō kunpan na". Yōrō Ullēn Sidibe

Nebila

Nin ye Zuwenkalo boko ye aw bolo. An ka miiri la, a kalanyoro barikama bëna ke foro kono lafinébojiri-baw koro la y'aw bolo. Baara be senna sisani, forolabew ni senekeminenw labenni, ani senekemisiw kolosili kouman. Maa dun be baara o baara la, o kecogo numan de b'i nafa ani ka sigida to bo i nunma. Kokebaliya kafisa ni kolankolonke ye. Segen caman b'an ka togodaw kono bi, o fanba ju be an ka togodalamaaw yere kecogo la. O yere de kanma a caman be dugubaw kono siraw kan sanga ni waati be, barisa u hakili la, nafa bere t'olu ka baara ketaw la. O dun ye nkalon kuma jçrekoba ye de. Cogodi fen be se ka soro min nafa ka bon a kebaga ma jamana kono ka teme senekela baara nedonbaga kan ?

Nko senekela dcoronpe de ye misiba ye. Ale de b'a denw ni walidenw lahine n'a noco ye ; ale de be balo n'a sogo ye ani ka maa were labalo n'o ye : ale de be sari sama ka

keneba cike senekela ni jamana konomogo tow bee ka dunkafa n'u ka nafolotigiya, an'u ka masiri soro kanma.

Aa ! Cikela, samine donna dere ! yali i ka daba n'i ka fallo b'i kanna forosira kan wa ?

N'a y'a soro i be forosira kan ka ban, teme n'a ye. N'a y'a soro i ta sira kan folo, wuli joona i k'a sira mine. A don ko filebaga were be muso ce nin na min ta ce ye de ! An bee, senekela fara senekebali kan ; an bee : kumandan fara peresidan kan, fo ka se dugubaw kono wotoronin bolila gansanw ma, an bee jigi b'i kan. Wuli dugukolo keleri fe, a waati sera. N'o kera i tan jigi waaro abada !

Tumani Yalam Sidibe

Poyi : netaa

Ka bo nogo la
ka maa werew bo nogo la.
K'o ke n'i bolonafolo ye, walima
k'o ke n'i hakilina taabolo ye,
walima.
k'o ke n'i yerekun
bilacogo y'i yere ka bolo kan
Ani maa werew ka bolo kan
Min b'a to
bee be tonobo ke
Dijenatige la. Aa ! netaa dere :
A te dunukanfo
A te balakanfo
A te siminkanfo
Nk'a be waleya de a nema.
O de kanma
maa min ma s'a yere koro
netaa siratege la
Yali o be se maa were koro
cogo di
Netaa siratege la ?
Nkalon gansan dere.
Nin dun bee be dije kanw de
ko fo
Nonté ninyoro were te
Maa jigilatigelen na
yere ten bondon ko
Ani maa were tooro kuluwo !

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisene

Bee n'i kunko ; bee n'i jogo jugu, bee n'i jogo numan. Nk'o n'a ta bee adamaden da falen be maa werew jogo jugu foli nomugu la-sanga ni waati bee, ka soro jigenba kelen kono ho susudukolon sigilen b'ale yere ten kan, nk'a da te se o ma abada !

Tumani Yalam Sidibe

Fana CMDT cikékafo taabolo

Fana cikékafo ye Fana CMDT cikemara cikékafo duuru dörö kelen ye. Awa CMDT cikékafov föl dö fana don. O de kanma, samijs daminenwaati in na, an y'an senbo an yere körö ka yen sègeré, walasa ka kunnafoni lakika sörö samijs baara bolodalenw waleyacogo kan. An selen Fana, madamu Sise Bintu Jakite de kér'an kunnafonibaga ye, cikékafokuntigi Camu ka yamaruya kono.

Kunnafoni minnu söröla, olu file nin ye.

- * Dugu hake min bë cikékafo kono : 50

- * A bunaadamanen kuuru hake ye : 59 900 ye

O jama bëe kôlsilen don CMDT ka baara hukumu kono.

- * AW ni APC 177 de bë Fana cikékafo kono. O hake 125 ye Koperatifuw ye (CPC) ; 52 ye AW ye.

Fana cikékafo kònominenw

- Dabanana 4297
- Kaba-worolan-Banba 8
- Hunin 514
- Sari 5607

Senelaw, cëma fara musoma kan, a bëe ka nafa bë baara këcogo numan de la foro kono

- wotoro 3 316

- taakiteri 17

Fana ye sénékedugubaw je cikékafo ye, Bamananw ni fulaw ani marakaw bë sigidiya ke nögön fe yörö min. U bë körö ni kaba ani sañö ni keninge séné a nëma, fo ka se malo ni tiga ma.

- Zayéri 14 de bë Fana cikékafo kono. O dabada kuuru bë ben 4251

ma.

Fana cikemara baganw lahala

- Sagaw ni baw hake ye 49 341 ye
- Misiw hake ye 50 957 ye
- Faliw hake ye 3 188ye
- Sow hake ye 9 088 ye
- Sëw ni kamiw hake ye 96 266 ye.

2002/2003 baara bolodalen Fana cikékafo kono

Senefenw	Kene bolodalen	kene waleyalen	Kemetilada
köori	14 250	11 340	% 76
kaba	5 947	3 298	% 55
sañö	7 570	6 684	% 8
keninge	15 450	12 642	% 82
so denma	3 587	2 305	% 64
tiga	2 690	1 951	% 72
malo	247	43	% 17

Ka da salon samijs geleya kan, o baara bolodalen ma se ka waleya a nëma. Nk'o n'a ta bëe, baaraba sera ka ke foro kono cikélaw fe. O de kanma 2003/2004 baarasan bë tali ke lahala ninnu kan :

(Katimu bë ne 4 kan)

Nefoli : Salon sanjiko geleya, ani a ma na cogo kelen na yörö bëe la, n'o kéra sababu ye cikela caman ka segin u ka danniw kan siñé fila (2) fo siñé saba (3).

- Nögö yuruguyurugufeere cikélaw fe, fo ka se köori yere yuruguyurugufeere ma, o bëe de kéra sababu ye ka geleya don baara taabolo la.
- Fana cikékafo kono, a ka c'a la, musow de bë köribö ke.

Kôbsili :

Minenw la, an k'a dòn fana ko koorifurakemasin 3 352 de bë Fana cikékafo kono, ani binnagasi-furakemasin 624.

Fana cikékafo kono, ni san nana a nëma ka yörö bëe labo, an dalen

A to bëne 4nan

Né 3nan tɔ

b'a la k'an ka maliba in kono, dun-kafa yeelen do be memen yen.

Baara in kera Fana cikekafo kono san 2003 mèkalo tile 28, cikekafo kungiti Camu ka yamaruya kono.
A k'ebagaw : madamu Sise Bintu Jakite Tumani Yalam Sidibe

Senefew	Kènè bolodalen	kènè waleyalen	Kemetylada
koori	8 900	8 424	% 95
kaba	9 782	4 049	% 49
sano	4 976	4 999	% 100
keninge	14 940	9 949	% 66
So denma	1 575	553	% 35
tiga	1 716	878	% 51
malo	224	28	% 12

Welekan ka se n balima togodalamusow ma

Nbalima togodalamusow a ye yelema don a ka warisoroba raw la, wala-sa aw ka dijenatige taabolow ka jençor soro sankorotaliko sirafe. Maakelenbaara min be k'aw fε, fo ka se bi ma : Nakɔforonin, baninw ni saganinw marali, fo ka se kungokonɔjiridenw, i n'a fo nere ; si ; nsaban... karili k'u feere aw ka suguw la, o nafa ka dɔgɔ kosebe.

N b'a nini aw fε aw k'aw laben jekulu kono, k'o lakodɔnseben nini, i n'a fo koperatifu n'a

nogonnaw, ka netaa baara kerenkerennen ke.

Misaliya : Muso jekulu ka nakɔbaara koperatifu ; walima muso jekulu ka bagan misennin latulɔ koperatifu.

Musow k'a laje ka koperatifu ninnu sigi sen kan u ka yɔrɔw la, barisa jamana nɛmɔgɔw ka taabolo kura de don ka nesin an ka togodaw kono soro yiriwali ma.

**Ka bɔ aw balimamuso
Sisela Bintu Jakite yɔrɔ
CMDT Fana**

I ni baara

I ni ca
baara de be mögo njanfan
baarakela jamu ye kunnandi
kunnadi tɔgo ye cèsiri
cèsiri de be mögo njanfan
dokela de be dɔ soro.
dokebali sen te soro saaradali la
ale niyɔrɔ ka dɔgɔn
baw, n'i dɔndon benna facen
tiladɔn ma, i be ke facen dɔ ye
I ni baara, i ni ca.

Madani Togora
CMDT Fana

Ja

Ja in bɔra min ?
n'a jatigila don na anw ka so
anw kɔni t'a bɔyɔrɔ don
San o san, ja.
Senekela jigi tun ye jiginye
o te fa tun
a wasoyɔrɔ tun ye koɔriwaari
tayɔrɔ ye
O te juru bεe sara belen,
san o san, ja
samijɛ ni tilema te dɔn ka bɔ nogon na
nɔ jara, koɔri jara tiga ni sɔ kerebɛtɛ
san o san, ja
bagaw kɔngɔra, kɔlɔnw jara
jatigiya ka d'an ye
a sera sotaa ye.

Madani Togora
CMDT Fana

Senefenw n'u nafa

An ka jamana ye cikéjamana-ba ye. Koori bolen kó yen, o min ye nafoloinifén ye, kaba ni jo ani tiga ni balofén caman wére be sene an bara yan. O ye fén ye min be se k'an ka jamana bila dijé jamanabaw ka sere kono, n'a faamuna ani k'a k'a jema. Fén min ye malosene ta fan ye, an ka

maakorow bée b'a dón ko mali de tun be Afriki tilebinyanfan jamana bée ta o dakun na, ka da Ofisi di Nizeri n'a ka Marakala baraziba kónomogow ka baara kan. Fén min ye senefen tòw taabolo ye, o dugu koro t'an ka jamana kénékayanfan n'a woroduguyan fan kono, cikélaw tun ka wulikajò tun t'a to sanwolon-wula-jigine, fo sanseegin - jigine ka

soro u ka du tafarin fè. Bi, k'a fo k'an ka jamana haminankoba dò ye dunkafa sabatiliko ye, o be bala mögo la haali. Hali ni ja be ye tu ma dòw la, sanji kóni be na an bara yan. Senedugukolo fara fenseenné be yoro bée. O b'a jira k'an ka kosegin in dunkafako siratége la, k'o jébe jini yoro wére de.

Mun dun kéra ? An k'a dón koba de kéra. O ye an ka cikélaw, denmisénw, de ye hakilina kura soro min barika fanba dalen be tungafetaa kan. Awa, u be taa yoro minnu na, an'u be baara minnu ke yen, o b'u danbe bée de fana b'u la wotoroninboli ; baarakeden kunnandonitala ; forokonobaarakela mögo wérew ye... O y'a cemisénw ta ye. Fén min y'a musomaninw ye, a ka c'a la, lagosi bée de be da olu kan muso wére bara baarakedenya la. Ninnu bée b'u ka waati latéme nin cogo de la wali to to dun na, warinin nofè, u be min ta jani jugu la. O b'a soro fana u fa köröniw n'u ba köröniw be jenijugu la duguw kono.

Sanni an ka bo ka tunga mine n'an kun ye, an k'a dón ko n'an tora an ka duguw kono sumanséne kanma ani koori, an be ke sefan nafa saba sorobagaw ye :

- Folo : An be dunkafa sabati an ka du kono. Ni o dun sabatira du bée kono, o y'a sabatilen jamana kono

- filanan : An b'an ka nafoloko makow bée jenabò, barisa maa

min hakili sigilen don sumanko la, o de be nafoloinini hakili numan soro.

- A sabanan : An b'an danbe segin an yere ma Duguba konomaaw téná u daji jugu tu an kan belen. Olu yere de mako be ye anw la, olu yere de be wuli k'an segére an ka duguw kono, barisa notigi de ye dijé jatigi ye. An ka k'an yere fe, k'an mako don an yere la, ka sene mine ni barika ye. An ka d'a la, i n'a fo an ka njaana dò b'a fo cogo min na, n'o ye Umu Sangare ye, ko nafoloba de be dugukolo kono, min yebaga ye daba labaara-baga ye. Sene ka di dère. Nka a bolofékébaa de t'a dón.

Sene n'a nafa yere dafé, an ka sigida kungo kónofénw fana n'u nafa don ka s'an ma. O folo ye di ye. Ale b'an balo, k'an furaké ani ka nafolo lase an ma. Jiridenw fana be fan bée : nburen ; néré ; si ; ... olu fana ye fénw ye, minnu be nafa belebele wére lase an ma u sogo dunnen kó an fe. Tiye na kungo kónona ka di dère !

Dò be se k'a fo ko nin be ka nin bée fo, ale dun sigilen be duguba kono. O ye tiye ye. Olu kóni ka kan k'a dón ko bée n'a sigiyoro don, nka jolifura duman be soro jolito de fe dère ! Ni se kóni be ne ye bi sabi ne taara n bara. An ka sene ke, o b'an nafa ka jamana bée bo an nunma.

Bengali Fode Sise
Ka bo Kita (Kayi mara)

Sangalaciw

- Jamana baarada baarakelaw bée, a jemaaba ni baarakcia tòw bée
- Jekabaara sebennekulu mögo bée
- Jekabaara kalanjama bée, ka fara a jenogon baara-daw bée kan : CMDT, OHVN, Ofisi iri ni Ofisi Nizeri, Segu, World Vision. An bée nisongoyale n'an dusu kamikaminen be jenogonsiraw bée ladonniya ko :

  1. Abudarahamani Cero n'u ko Abu, n'o y'an jenogonmuso Fatumata Cero fa ye, k'o

somayélémana mèkalo tile 6 san 2003. K'a si to san 93 la. A janaja kéra mèkalo tile 7, san 2003 Amudalayi kin na Bamako.

2. Falen Fane, n'o ye Yusufu Fane dögöké ye, Yusufu Fane min ye sebennikela ye Jekabaara kono, ko Falen Fane faatura mèkalo tile 19 san 2003 Kababugu dugu kono, Kati kafo kono k'a si to 43 la. A janaja bée kéra o don kelen Kababugu. Ala k'u ko son here la.

Dine sigisenw

Dine ye sigisen saba ye : horonya ; mogoya ani danbe. Nin fen saba ninnu te kelen ye, nk'u kelen o kelen mana mogo min ka adamadenya je, o dakun wo be ye o la. N'a dun bee ye mogo min ta je dun ? Bilaminen were te sor o tigi togolako la baganya ko. Maa te ke horon ye i yere ko, k'i se i yere koro, k'i ni maaw bolo to hogon bolo, k'i ni maaw tin to hogon na. Fen min ye mogoya taabolo ye, o te dower ye yeredon ko. Bamananw ka kuma don : Ni mogo y'a yeredon, a b'a ka ko keta don ani a ka ko kebali. Mog o mogo, n'e ka ko ketaw ma sira fara ka don kebali hukumu kono, a ka c'a la i b'i ka dine sosigi ke ka tanga to i kan. Fen min ye danbe ye, o be tali ke folen fila folo ninnu matarafaco go la. Mog o mogo n'e b'i ka dinenatige ke mogoya ani horonya kono, a ka c'a la e n'i ka danbe be to hogon fe i ka dinenatige taabolo bee kono. Aw m'a ye : "maafemaa t'a diya abada dere" ! Bamananw ka folen koro don : "Maa o maa, n'e sira maaweref en kan, i be tile o lakalili danbetine kono".

Dine kono, maa te ke maa ye maa tow ko cogo min, maa tow fana man kan ka taa maa kelen ko. Adamaden ka kan ka ke cogo bee la walasa, ale mako be ye maa tow ka sanumasiri la waati min na, o ka sor ale fana ka dejenemasiri nege b'o maaw la, o waati kelen na ten. Dine kono mogo bee n'a kuntilenna don, nk'o n'a ta bee, adamadenya yere

fana taabolo b'a wajibya mogo kelen kelen bee k'a joyoro fa a ka ga kono, a ka sigida kono an'a ka jamana kono. Dine ka di dere. Awa a konsigi ka nogo fana. N'i y'a gelevalen ye maa min bolo, n'i y'a segeseges, i be t'a sor o tigi yere jogo jugu noba b'o la. Dine gelelya o gelelya, maa kuntilennakelenti gi bee b'a ninjoro sor a kono. Fen kelenpe min ka jugu ni dine maasibafen bee ye, o ye

Amadu Tumani Ture mali
jamanakuntigui

naganyerela de ye gansan kun na. Nonce, maa o maa, n'e y'i ka dinenatige taajesira bo horonya ni mogoya ani danbe kono, a ka c'a la i ka bongola be sabati hali n'a y'a sor i m'i ka lanini bee sor, barisa maa si kelen t'a ka lanini bee sor dine balo in kono.

Dine latige kekouman gundo be danyerela de bolo. Nk'o kana ke fu kunna ; nk'o kana ke maa tow danbe tijeni kan. Dinesosigi ka hogon dere, yere ma kosala gansan de b'a gelelya a yere ma.

Tumani Yalam Sidibe

U ko

Ni n tun y'a don, o be fo ko tijen de kofe.

Nka ni n b'a don o ye konjeninina tamaseere ye, barisa wale keta donni a nemaa, o danma ye wale berema keli ye.

Banafle Kulibali

Namabugu dugutigi koro
Kolokani kubeda

Ni maa y'i taayoro don, su te ko i la. Cogodi maa ba be ga la, i momuso b'a nemabo, kongo be se ke sor ?

Ba Tumani Gakou
arajo "Liberite" Bamako

Donko ! Bee n'a ka donko. O de kanma maa kana jor mogola, barisa i be so don ni maa do ye, o tigi be sosennege doncogo don n'i ye.

Purake Sidibe

Sidibela denke folo, Goro
Kita kubeda

Ni baara t'i la, i ka jarabi ce do, walima musodo la min t'i fe. N'o kera i be baara sor fo yere lagosi baara !

Benbeya Nasionali
(Lagine foli jekuluba)

Maa te se ka maa o maa labila, n'u y'i labila, barisa n'i t'u hogon sor, o dan y'i fa n'i ba ye. Nonce n'i furumuso walima i furuce, walima i teri y'i ke nkoye ye, i fana k'a ke foronto ye. A b'a ka dinenatige ke, e fana b'i ta ke.

Karamogo Isa Sako
ko karamogo "Beso"
Bamako - Banankoro

An ka World Vision ka bonya lasegin a ma

World Vision ye netaa sabati cakeda ye min y'a joyoro fa sigida mogow ka dijenatige taabolo bee la. Seneko ni nakoko ; semara ni baganmara ; duguw ni nogonce siraw dilanni ani kalansojow ni lakolisojow ; musojiginsow fo ka se banaw kumbenni feerew tigeli taabolo ma, i n'a fo sumaya ; jinogobanaw ... fo ka se Sidabana ma. Anw bara, sida kelsei feerew tigeli taabolo donna bee kunma, ka da World Vision ka timi-nandiya kan, nonte, a tun te kun maa la ka kuma dogonyorobanaw kan, kene kan anw ka dugu n'a laminidugu si kono. N'ka World vision Cebaw ka wulikajo kera sababu ye anw ka maakorow, cemaw ni musomaw, bee k'a don ko maaya taabolo fen o fen b'an farikolo la, k'o bee ni nefoli ka kan, walasa an be se k'u lakana konuma. K'u Kisi ka bo maasibabaw bee lajelen ma. Sidabana te taa maa yere jogo ko ce ni musoya kekojugu, ani adamadenya ladalko juguw : farikolocin ; signegekorow ; dililamu ni sirifew, fo ka se pikiribijew ma. N'an dun ye jateminke nin jogokofolenw kelen kelennaw bee kan, an be t'a soro ko an yere no ba b'u waleyalii la. Bi bi in na, World Vision kera sababu ye anw ka dugukonmogow bee k'a don ko sidabana te soro sira were fe jolisira ni lawajisira ko. O kera sababu ye mogow tun be sigannakojugu min ke nogon na, o ka bo u ni nogon ce. Fen min ye somogo ladamu ani yereladamu ye, o kera anw ka dugu n'a sigida maradugu bee lajelen taabolo ye.

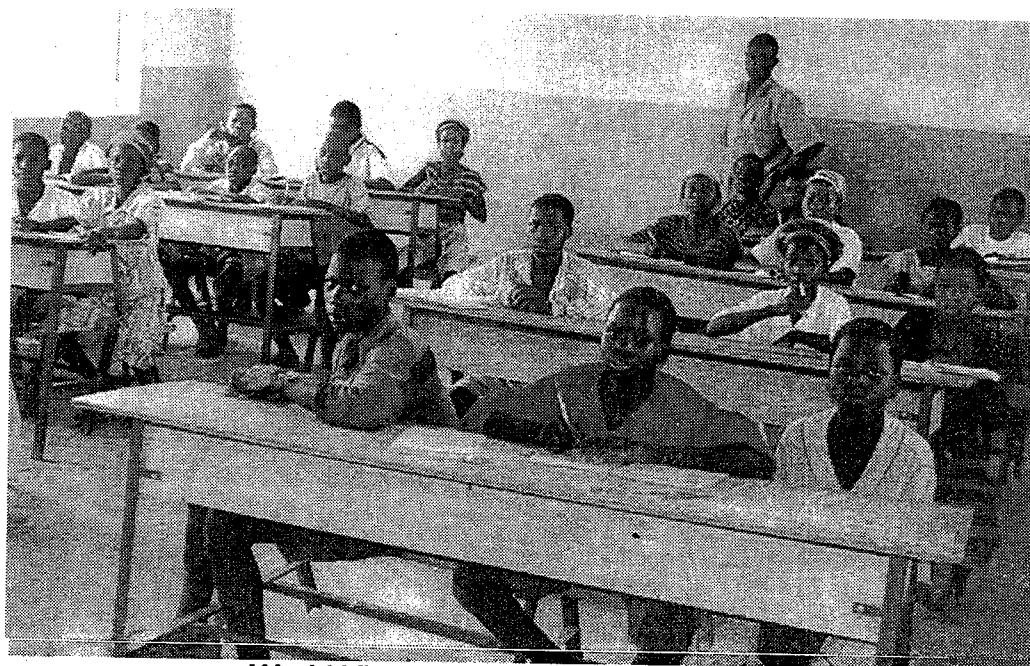
Fen min ye sumayabana taabolo ye, World Vision kera sababu ye anw ka dugukonmogow bee ka sabati jelya kan. Anw bee b'a don bi ko ji sigidaw de ye sumaya baju ye an ka duguw kono. Olu de ye sosow sababuw ye. Sosow be fan da olu de la, ka kogo olu la, ka soro ka jigin an ka ni cinni ye. U be

banabarato cin, k'olu joli ta ka t'o ke kenebaatow joli la. Awa, o tene ni fen were ye sumayabana, Jamanaw be dije kono, sumaya bana te komen hali sine kelen san kono, yoro minnu na, ka d'a kan soso t'u fe yen. An be don min na i ko bi, sumayabana ye bana ye min be komen. Afriki jamanaw de kono ani Azi jamanaw ni Ameriki gun jamana dow. Nonte, fen min ye Eropu jamanaw ye, sumayabana

yeləmabaliw. Olu donni nafa ka bon.

Barisa a b'a to an k'an yere minecogo don banabaato ladonni taabolo la.

Fen min ye netaabaara tow ye, kabi i be se anw ka dugu donda la, pilakiba do b'a jira i la k'i be World Vision ka maraduguba do kono. Kalanso ni dogotoroso ani nakforow, World Vision ye ninnu bee lase anw ka dugu kono. Ciyan

World Vision ka kalanso do duguw kono

to. golakow be fo olu kono kokorolakali de siratege la.

Hali sumayabana yere bolen ko yen, an k'a don ko nogo bena ni farikololabana fanba, ye. Kabi lawale la, an bee be sayibana komen. Bi, an ka kan k'a don ko o fana taabolo ye nogo ye. I n'a fo an bee b'a don cogo min na bi ko farikolo keneya fanba ju be bo senuya de la. Ni mogo min farikolo ka senu, a sigida ka senu. O tigi tangalen don ka ban ka bo bana caman ma.

Nka, n'a ma ne ko bana cunna mogo min kan, o furakeli fana wajibiyalen don. O kan ma, a kafisa an k'a don ko bana tilalen don kulu fila de kono : Bana yeləmataw ani bana

dugu kono bi, ce ni muso, denmisén ani maakoroba, bee be ka bo World Vision nunma sira do fe.

An ka foli ni taanuni be ka nesin World Vision nemaaw an'a cakelaw bee ma. Tijne na u y'u joryoro fa anw ka dijenatige sabatili la. N dun y'a men cogo min na, World Vision dan te San mara doronpe ye u be Bla ani Bamako ani kooro ni yoro were. O b'a jira ko a ni jamana dugu caman de be ka bo World Vision nunma netaasiraw waleyali la.

Ala k'o ke badaabadaako ye.

Bengali Jara
Negesodilanna ka bo
Ciyan n'a sigilen be Bamako bi.

Fegesokaw ma to kɔ World Vision ka dème soroli la

Fegeso ye dugu ye min surunta komini fɛ, San mara la.

A ni yen cɛ ye kilomètère 29 ye Woroduguyanfan fɛ. A dugumaaw ka baara fanba nesinnen bɛ sene ni baganmara ma. Tilema fɛ, a musow ni denmisénw bɛ jago-misenniw ke walasa k'ù denw ka musaka misenniw dilan, ka soro u ma siri u kɔrɔw n'u furucɛw la.

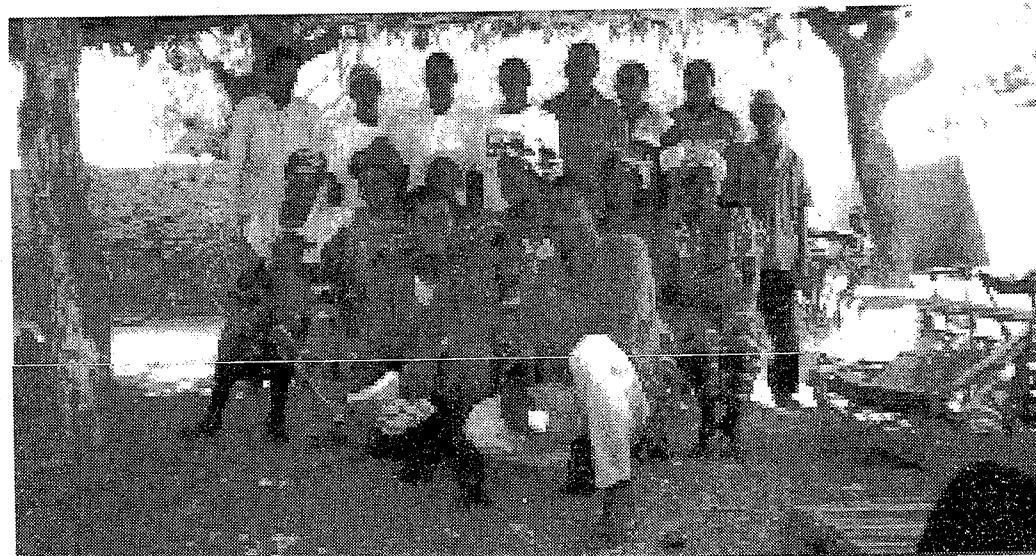
O hukumu kɔnɔ, san 1998, Fegesokaw ni World Vision bolo donna nɔgon bolo yiriwalibaaraw sabati siraw fɛ. O siratige la, k'a ta o la, ka na se san 2003 ma, Ngolo Jara ka fɔ la, ale min ye Fegesokaw ka "AV" sekereteri zenerali ye, ani World Vision demebaga dɔ don a ka baaraw segesegeli ta fan fɛ Fegeso dugu yere kɔnɔ. A ko nin san damado kɔnɔ, World Vision ye yiriwalibaara caman ke u ka dugu kɔnɔ, n'o ye Fegeso ye, i n'a fɔ balomarajigineko, ni musow dəməni wale caman wɛrew.

Fen min ye balomarajigineko ye, Ngolo Jara ka fɔ la, Fegesokaw wulila ka se San World Vision ma k'a jini a fɛ, a k'ù dème cogo min na walasa dunkafa bɛ nɔgɔya u ka dugu n'a lamine na cogo min na.

A ko o kelen, World Vision y'a jini dugumaaw fɛ, k'ù ka sefawari dɔrɔmɛ ba mugan sara. O saralen kɔ, World Vision nana ni sefawari dɔrɔmɛ ba keme (100 000) ye, k'ù k'ɔ. don nɔ na ka gelya nataw kunben, jurusara te min na. Ngolo Jara ka fɔ la halisa, u y'o nafolo bɛe lajelen don nɔ na ka ban pewu. A k'ɔ nɔw faralen nɔgon kan, dugumaaw wulila ka se World Vision ma San, ka jini a fɛ, n'a bɛ se ka dugu. dème ni balomarajigine joli ye walasa u bɛ se k'ù ka nɔ mara ka nɛ cogo min na. A k'ɔ lajini kelen, World Vision taara balomarajigine kelen jo u ka dugu la, min musaka mumɛ benna sefawari dɔrɔmɛ miliyon saba ani ba keme ni kelen ani keme seegin (3 101 800) ma, dugu ka bota kera min na sefawari dɔrɔmɛ ba bi wolonwula ni kelen

ani dɔrɔmɛ bi seegin (71 080) ye. O temenen kɔ, Ngolo Jara da sera musow ka dème waleyacogo ma World Vision fɛ. A ko World Vision ye tigafarama kilo 80 di u ka musow ma u k'ɔ sene walasa o bɛ se ka ke nafamafɛn y'u bolo, ka do bɔ u ka geleyaw la. Ngolo Jara ka fɔ la, u ka musow ye o tigafarama kilo 80 wɔrɔ k'ɔ dan san fɔlɔ min, k'ù ye tigafarama kilo 479 soro k'ɔ mara. yere fe yen. Waati selen, k'ù ye bañewari nɛ 10 feere o la, min nafolo hake bennna sefawari dɔrɔmɛ ba wolonwula ni keme duuru (7 500) ma. K'ù y'o bila u ka kesu kɔnɔ, ka a tigafarama tɔ mara. O maralen in na, k'ù ye dɔ jurudon dugu maa dɔw la ka tɔnɔ dɔɔnin d'a kan. I n'a fɔ n'u ye kilo 15 di maa

Jara da sera olu bɛe lajelen nafa ma. Fen min ye safunedilan ta fan ye, A ko World Vision ye u ka dugumusow dege o la na n'o baara minen caman ye kana di u ka musow ma min musaka taar'i jo sefawari dɔrɔmɛ ba seegin ani keme seegin ni wolonwula ni duuru (18 875) ma, musow ka sarata kera min na sefawari dɔrɔmɛ ba fila ani keme wɔɔrɔ ni bi duuru ni dɔrɔmɛ kelen (2 651) ye. Ngolo Jara ka fɔ la, Fegeso musow ye nafa caman soro u ka safunedilan na, ka d'a kan, an bɛ don min i n'a fɔ bi, San fila safunedilan in kera sababu ye fo musow sera ka sefawari dɔrɔmɛ ba wɔɔrɔ ani keme kɔnɔntɔn ni bi naani mara u ka kesu kɔnɔ. O nana wolo nɔsimasin kura

Fegesokaw ka tɔndenw

min ma, o tigi b'ɔ sara ni kilo 20 ye.

O hukumu kɔnɔ, a k'ɔ juruw saralen, u y'o tigaw fara nɔgon kan tuma min, k'ù ye tigafarama kilo 216 soro o la, k'ɔ mara.

Sanfilanan samiyɛji binnen, musow y'o fana wɔrɔ k'ɔ dan. O baaralen soro mume benna tigafarama kilo 404 ma. O la, k'ù ye sefawari dɔrɔmɛ ba naari ani keme saba ni bi duuru (4 350) feere ke o la ka ke musow ka musakanin dɔ ye, k'ɔ tɔ mara yen. Min ye musow ka yiriwalibaara tɔw ye, i n'a fɔ safunedilan n'a nɔgɔnnaw, Ngolo

soro li musow fɛ dèmejekulu wɛre ka bolo fe min te World Vision ye, n'u ka bota k'er'o la sefawari dɔrɔmɛ ba naani ani keme naani ni bi kɔnɔntɔn ni wolonwula (4 497) ye.

O temenen kɔ, u ye kɔnti dayɛlɛ u ka warimarayɔrɔ la, min musaka benna sefawari dɔrɔmɛ ba kelen (1 000) ma. Ngolo Jara ka fɔ la, an bɛ don min na i n'a fɔ bi, jigijyanin bɛ Fegeso musow ye. Ka d'a kan, sefawari dɔrɔmɛ ba fila ani keme naani ni bi naani ni fila (2 442) bɛ u ka kesu kɔnɔ.

A to bɛnɛ 9nan

Ne 8nan to

O temenen kō, Ngolo Jara da sera u ka dugu balikukalanko ma karamogo maa fila ta ka taa u kalan, dugu ma, dōrōmē bō min musaka la.

O temenen, u tilala k'u dēmē ni kalan kēminenw ye, i n'a fō sigilabaw, Kayew, bikiu, farasuw, walamba, walandenninw, tiiricilan, ani karamogo ka sigilan n'a ka tabali, dugu ma dōrōmē bō min nafolo la. O hukumu kō, k'u bē don min na i n'a fō bi, ko balikukan sinsinnen bē u ka dugu kō.

Ka d'a kan maa 32 césirilen bē balikukan fe u ka dugu kō, n'o ye ce 14 ani muso 18 ye. Jarake ka fō la, o kalanko in ye nafa caman lase u ma, yiriwalibaaraw sira fe. O temenen kō, A ko kalan in nafa kērenkērennen do ye musow cayali ye a la. Sabu kumadonsow ko n'i ye muso kelen kalan, k'i ye du kalan, ka dugu kalan, ka jamana mumē kalan.

Fen min ye kēneya sabatili walén ye, a ko World Vision ye bolofara misennin dōw sigi dugu kō, u bē to ka saniya sabatiliwale kalan ke minnu kun, n'u bē taa o waleya u ka dugu kō. O siratige la, san fila temenen in na a ko World Vision ye o bolofara misenw

maaw fara nōgōn kan suruntuna, ka saniyali sabatiliwale kalan k'u kun, i n'a fō bana minnu bē soro nōgo fe, olu faamuyali kalan, ani bana dogolenw sōrcogo cogomin, i n'a sida n'a nōgōnnaw, u ye san 2002/2003 ta kalan ke o min kan.

A ko ninnu dugumaa ma, n'o ye Fegesokaw ye gelya sōrcolenw baaraw waleya tuma : Ngolo Jara da sera a ma a ka kuma la, ko u ni World Vision ka jēnōgonya damine ni bi ce, k'olu Fegesokaw ma gelyaba sōrc u ni nōgōn ce baaraw waleya tuma. A ko u ye gelyyanin min sōrc, k'o kera dugumaaw yērew ka faamuyalibaliya yōronin ye. Ka masōrō kaye dō ka kan ka ye dugumaaw bolo, ni World Vision ye minen fen o fen bila ka na dugu kō kalanko hukumu kō, olu bēs ka kan ka sēben o kaye kō, ko World Vision maaw nana a sōrc o kaye te dugu kō, o ma bēn u ma cogoya si la. N'a bōr'o la, k'u ma gelya wēre sōrc.

Hakilina wērew ka nēsin dēmē kurako ma :

Fegeso dugutigi tōgo la, Ngolo Jara ko u bē dēmē nini World Vision fe. Ka d'a kan, u ka dugu balikukanlendu ni lakolidenw jēlen bē kalanso kelen na. K'o

hukumu kō, ni World Vision tun sera k'u dēmē ni balikukalanso kelen joli ye u ka dugu kō. O temenen kō, a da sera jikogeléya ma, min bē nini ka gelya don u ka furuko la. Sabu pōnpekōlōn kelen min b'u ka dugu kō, ko n'o tun ma sen, ko nin waati tun b'a sōrc dugu wulila. A k'o siratige la, ni World Vision tun sera ka kolonba kelen nōgōn sen, ani lakoliso kilasi fila, k'o tun bē diya dugutigi n'a ka dugudew ye kosebē.

Kumalaban ani welelan :

Ngolo Jara ko dugutigi tōgo la, k'a b'a ka kuma kuncé ni foli ani walenumandōn ye ka nēsin San World Vision nēmaa dōgōtōrō Dawuda Kulubali n'a baarakēnōgōnw bēs lajelen ma.

Kērenkērenneya la, Mamadu Kamara, ko sabu, "nunu te san sōrc juru ko". O temenen kō, a k'a bē weleli ke ka nēsin suruntuna komini dugu bēs lajelen ma, u ka je k'u bolo di nōgōn ma ka baara ke ni World Vision ka laadilikan n'a bila-sirlikanw ye, walasa yiriwali ni nētaa ani faamuyali bē sabati dugu kelen-kelenna bēs kōnō don nataw la.

Yusufu Fane

Dasokaw ye nafaba sōrc World Vision ka dēmēw la.

Daso ye dugu ye min bē Daa komini fe, San mara la. A ni yen ce ye Kilometere 30 ye, Woroduguyanfan fe. A dugumaaw ka baara fanba nēsinnen bē sēne ni baganmara ma. Tilema fe, musow bē nakobaara ke. Fen min ye a dugumaaw ka sēnēfēnko ye Samiñe fe, u bē sañō, kaba, kēnige, kōri, fini ani tiga sēne.

Bēn ni kelenya ani nōgōnfaamu ni nōgōndēmē bē Dasokaw fe. O hukumu kō, San 1999, san World Vision ni Dasokaw bolo donna nōgōn bolo yiriwalibaarako siraw kan. Jēkabaara ni World Vision fana ka baaranogonya kō, an ni yenkaw ye baroke u ni World Vision ka baaranogonya kan. U ye minnu fō an ye, a ye olu lamen.

Dirisa Kulubali ka fō la, ale min

ye kēnēye ye Daa komini meri la, Dasokaw tōgo la, a ko u ni World Vision ka bolodijōgōnmbaaraw daminenā dēmisenw ka kēnēya Sabatilibaaraw waleyalı kan u ka dugu kō. I n'a fō ka denmisēn pese k'u girinya hake dōn, k'u furuke, ani k'u fērēbo ni finiw ye. O temenen kō, k'u ye baara caman ke yen minnu nafa ka bon kosebē, i n'a fō balikukalansojo, lakolisojo, ka fara kōlōnsen ni baara misen wērew kan dugu kō, minnu bē dō fara yiriwali kan.

Fen min ye balikukalanko ye, o daminenā san min na, baliku kalanso tun ma jo Daso dugu kō. Nka Ala ni kalanko nisōndiya n'a nafa bonya kanma, o san fōlō, dugumaaw ye denmisēnnin 42 tōgo sēben balikukalanko kanma

san saba kuntaala kō, minnu si b'a ta san 9 ka taa se san 15 ma. O san kelen kō, Dirisa Kulubali ka fō la, denmisēn ninnu ye kalan ke ka sōrc kalanso t'u bolo, san yēlēmanen, World Vision nana u dēmē ni balikukalanso joli ye u ka dugu la, min musaka mumē bēnna sefawari dōrōmē miliyon saba ani ba kēmē ni mugan ni naani ani kēmē kōnōntōn ni mugan ni duuru ma (3.124.925). Dugu ka bōta kera o la sefawari dōrōmē ba bi wolon-wula ni fila ani kēmē naani ni bi kōnōntōn ni saba (d 72.493) ye, ka fara a farikololabaara kan. Balikukalansoko temenen kō, Kulubalikē da sera u ka lakolisojo ma. A ko World Vision y'a kōlōsi,

A to bēnē 10nan

Jε 9nan to

olu ka dugu ni dugu fen o fen bε danbo ni lakoliso b'olu la, u n'olu bεs cε ka jan, u ka denmisewn tε yen soro u sen na. O siratige la, ko World ision y'a kanu ka lakoliso kilasi fila jo Dasokaw ye, min musaka taara a jo sefawari dōrōme miliyon Seegin ani ba keme ni seegin, ani keme wɔɔrɔ ni bi saba ni Wolonwula (d. 8.108. 637) la. Dugu ka bɔta kera o la sefawari dōrōme ba bi wolonwula ni seegin ani keme naani ni bi kɔnɔntɔn ni saba (78.493) ye. O temenēn kɔ, a ko World Vision taara ni lakolidenw ka segilanban 48 ye ka fara aro-muwari 2 kan, ani karamogɔ ka sigilan 2, ni tabali 2, minnu musaka mume lajelen bennna sefawari dōrōme miliyon kelen ani ba keme fila ni naani (1.204.000) ma. O temenēn kɔ, Dirisa Kulubali da sera u ka dugu jikogelya ma. A ko o hukumu kɔnɔ, ko World Vision ye kɔlɔnba kelen sen u ka dugu kɔnɔ min nafa tε fɔ ka se a dan na, n'a musaka mume bennna sefawari dōrōme miliyon fila ani ba bi naani ni wolonwula (2.47.000) ma, dugumaaw ka bɔta kera min na sefawa-

ri dōrōme ba bi naani ni naani ani keme wolonwula (44.700) ye, ka fara a farikolobaara kan. Dirisa Kulubali y'a jira a ka kuma la, ko n'i y'a jatemine, World Vision ka dēmē fanba bε nesin musow ni denmisewn ma. Nka, olu ka komini kɔnɔ, n'o ye Daa komini ye, World Vision ye dēmē belebeleba ke ka nesin u ka maakɔrɔw ma. Sabu u ye dugutigiw n'u ka konseyew kalan, ka fara lakolidensomaaton biro maaw kan, ani meri baarakelaw, walasa u be feere soro u ka geleyaw kumbencogo la, ani ka nɔgon faamu yiriwalibaa raw boloda waati. O temenēn kɔ, a ko u ka suruntuna A.D.P kɔnɔ, san World Vision ye lafaamuyali taama dɔ ke, min ko nemaaya tun bε Zantigi n'a ka cedenw bolo.

U ye su kelen ke k'u kunnafoni Sida kumbencogo kan, ani yeretanga a ma. Dirisa ka fɔ la, ninnu kera sababu ye ka nafaba lase maakɔrɔw ma, cew ani musow.

Geleya minnu bε dugu kan bi :
Dirisa Kulubali da sera geleyaba

fila ma minnu b'u ka dugu kan a ka kumalaban senfe.

A ko fen min ye u ka lakoliso ye, k'o ye Sidida ka lakoliso ye. O hukumu kɔnɔ, se bε maa dɔw ye, se tε maa dɔw ye. O siratige la, geleyaba bε kalanwari sarali la u ka dugu kɔnɔ. O temenēn kɔ a da sera kene ya sabatili walew sinsin-niko ma u ka dugu kɔnɔ.

Welekan : kunnafonikuncs la, Dirisa Kulubali ye foli ni taanuni ke ka nesin San World Vision nemaaba dɔgɔtɔrɔ Dawuda Kulubali n'a baarakelogɔn w bε lajelen ma. O temenēn kɔ, a ye welekan ke ka nesin Daso n'a lamini dugu bεs lajelen ma, kerenkerennenya la, u ka dugu yere, n'o ye Daso ye. A k'a b'a nini Dasokaw fε, u k'u bolo di nɔgon ma ka World Vision ka demew Kunben ni cesiri ye ka d'a kan, kasoro u ni World Vision bolo tun ma don nɔgon bolo, olu Dasokaw tun bε dibi la. Nka bi, olu ye yeelenba soro u be baara ke min na World Vision sababu la.

Yusufu Fane

Konkan dugu lahala

Konkan ye dugu ye min bε Kolokani komini na. A ni yen cε ye kilometere 20 ye kɔrɔnyanfan fε.

Konkan ye Beledugu dugu fɔlo ye, min tu tigebaga ye Jaralakaw ye. Sabu, Moribajan Jara n'a dɔgɔkε Bugujan Jara de ye Konkan dugu tu tige.

A dugumaaw ka baara nesinnen bε sene ni baganmara ani jagomisenninw ma. Tilemafe, cew bε bololabaaraninw ke, i n'a fɔ bilalida ni kasankelendilan n'a nɔgonaw. Seba Jara ka fɔ la, ale min ye dugutigi denke ye, Konkan bora Mεnuru. O ye dugu ye min ka kan ka soro bakoyanfan fε Segu bolo kan. Fen min ye Konkan yere sigicogo ye, dugu koorilen don, w'a ka bon kosebe. A ni dugu minnu bε danbo siginogɔnya la, olu ye :

Mentenbugu, o b'a ni kɔron cε, a n'o cε ye kilometere 5 ye. Kunni ni Guwensenna b'a ni tilibin cε, a

n'olu cε ye kilometere 7 ye.

Janjola ni Ngolobugu b'a ni kεjekka cε, a n'olu cε ye kilometere 10 ye. Bayafan fε, a ni Sonba ni Safunebugu bε danbo, a n'olu cε ye kilometere 10 nɔngonna ye.

Baara ni muju ani cesiri bε Konkan. O siratige la, an ka nin taama in senfe, an ni Konkankaw ye baro ke sigida n'a lamini baganw lakanani kan kunu ani bi.

Dose Jara ni Bufene Jara ye kunnafoni minnu d'an ma olu file :

Dose Jara ka fɔ la, sogo caman tun bε soro Mali kɔnɔ fɔlo. N'i tun ye dugutaasira mins, kabin'i bε soforokun teme, i bε sogo misen caman ye, i n'a fɔ : mankalaw, sosanw, nkelenw, kamiw, wɔlow, sulaw, warabilenw, minjanw ani do wεrew.

N'i tun taara wulaba faatan-Bantan kɔnɔ, i tun bε sogo suguya wεrew ye minnu ka bon ni fɔlo yelenw ye, i n'a fɔ : sigiw, dajew,

minanw, samaw, sɔnw, jefaliw, kɔnɔsogoninw. Kungosogo wεrew tun bε yen minnu ka farin o tun ye farinya dan ye : jaraw, ni jaramankaanaw ani surukuw ni kungowuluw.

Bufene Jara ka fɔ la, ale min ye Konkan donsoba ye, donsoke tun mana wuli k'a bε t'a sennayaala kungo kɔnɔ, n'a ni minan kelen ma na, a ni le walima sogo suguya were be na. "Denmisewn ni wuluw tun mana bɔ, olu ni sogo misenw tun bε jigin so : wɔlo, kamiw, son-sanw, koorow ani kaananw.

Tuma dɔw la, dugu misen dɔw bε felebo dɔgɔda. Dugu maa kεnεmanw bεs tun bε nɔgon soro yen. U ni sogo caman tun bε jigin so. O felebo tun bε ke san kɔnɔ siŋe kelen. Nin si ma fen bɔ anw ka kungokɔnɔ sogow la.

An ye mun kɔlosi sisan, bεs kera donso ye, wa sogo fagacogo cayara. Donso dɔw bε taa kungo kɔnɔ, u bε daje fila walima saba faga wa

A to beje 11nan

Je 10nan to

u n'o sogo bës të na so, a to minnu bë to u k'o yen, o bë tijé.

Ee ! N balimaw, aw yëre k'a lajé ni nin ye baara numan ye !

Dëw yëre bë yen, n'u ye sogo jogin, o mana boli k'a dogo tufin dë la, u bë siran ka don o nof. O cëba jitow bë mun ke ; u bë Ala miné ka tasuma don o tu la, o bë taa k'u bolo dan. Sogo caman bë sa o tasumajeni senfë ten fuu. Wa kungo fanba bës bë jeni, a jenibaga kelen të dòn. O bë kungo jirintanya cogo min, a b'a sogontanya o cogo kelen na". "Nin degun kelen de fana bë jikónosogow kan. Fagacogojugu yëre fana ma tò foyi to an ka jikónosogow la : I ko Mali, bama ani maa.

Folo, bosow tun të jége misenninw miné, n ka sisan, misenman ni kumbaba si të to yen.

Wa bi, komonnaw fana ta ye jégesilasa ye bawu u bë jabi kë ji la, u mana minnu soro, u bë taa n'olu ye so. Minnu ma soro, jabi sëgë b'olu faga koji la, k'u toli yen".

O siratige la, an ka cëköroba Dose Jara ye wele bila nin wale jugu këbagaw ma min file :

- N teri donsoké,
- N kan bë e de ma ;
- E min bë k'i ka marifa joscé ;
- E min bë k'i ka kala laben ;
- E min bë k'i ka n panmuru da diya ;
- E min bë k'i ka jo laben ;
- E min bë k'i ka dolen siri ;
- I ka marifa sene döönin ;
- I ka kala bila kerefe ;
- I ka n panmuru don a n tan na ;
- Ka jo ni dolen bila i

N teri denmisénw, a n'a ka wuluw të jigi so ! A sera sa dë ! An t'a laje nogon bolo, an të hine kungo-

sogow la doonin. U fana ye nimafénw ye dë ! Balonini ye tijé ye, n ka silantunu fana të sini nesigibaara ye.

An ka kungosogow taara min ?

Bi, i bë don kungo kono, n'i ye wolo walima kooro faga, i ka kungo diyara. An ka jamana sogo nénama si të ye je la tugun. Denmisénw bë sogow dòn u ja de fe sa.

N balimaw, nin të taamasiyén numan ye dë ! Ne ko baarada minnu b'an ka jiw ni kungo kolosi, olu taara min ? N'an ma wuli k'an jo, an ka lamini sogow banna k'a sababu kë fagacogojugu ni kungo-jeni ye.

An t'o laje nogon fe ?

Kunnafoni in dibagaw : Dose Jara ni Buféné Jara ka bo Konkan Kolokani komini na A sebenbaga Yusufu Fane

Kangaba kafo

Kangaba kafo ye kafo fitinin dow ye Mali kono. Kubeda fila de b'a ka mara kono, minnu ye kangaba kubeda ni Narena kubeda ye. Nka dugu barikamaw b'a kono i n'a fo selefugu ni figira, n'u nogonna caman wëre, joliba kininbolo kan, ani kangaba ; kela ; Balanzan ; Narena n'u nogonna caman wëre b'a nunmanbolo fe.

N'i y'a men ko kangaba, i hakili bë bala ka bin Keyita maninkaw kan. Tijé don, a sigibaga' fanba ye maninkaw ye. Nk'a dan t'olu ye : Bamananw ni numuw ; fulaw ni morilakaw fana bë yen. Kangaba ye nëema dugukolo ye senefen bës sabatiyora bë yorë min. O yëre de kanma a bë OHVN seneyiriwa baarada ka mara fôlôw la. Koori ni sira ; tiga ni malo ka se nô ; kaba ; keninge ani kumafénw ma, ninnu bës bë soro kangaba. O t'a bës ye, barisa somono caman fana ka dijenatige banbannen don jége monkafeere ma.

Danba ni dankura ni dan (somono sigidaw) caman wëre b'o hukumu kono.

Fen min ye kangaba joyora ye Mali tarikubolo kan, bës b'o kalama. Nk'a t'an bali ka döönin fo o la.

- Kurukanfuga :

kabi san 1245 waatiw la, mande yérewolow (Mali ni Lagine mandekaw) ye nogon lajére yen de walasa ka mande kono taabolo sariya baabu sigi sen kan.

- Kaaba bulon

Maa bë se k'a fo ko ni alikaaba bë makan, mande kaaba (kaba bulon) b'anw fana bara yan. Mandenkaw ka yérewoloya ntuloman don, San wolonwula o san wolonwula, kela jeliw bë ke min tufa lakurayali këne kan, dijé jamuw tariku fasarili kanma. Maa o maa, ni siga b'e ka yérewoloya la, e kana i yëre soro bulon in cili jamakulu la, nontë kénékan malo bë k'i n'i bamuso taanjogon ye.

- Faraje :

Ale bë kangaba dugu kono. Maninkafanga taamaseereba don. hali sini, maa fagataw kumbere da woninw b'o faraje kan.

Awa, nin fôlenw bolen k'o ye, dijé körôlén fën caman wëre de bë kangaba ni Narena, a kafisa maa ka wuli minnu lajeli kanma, barisa, i n'a fo an ka ntaalen b'a fo cogo min na : "Sodon ni jiridòn ; yéredon de nogon tè !"

N'an sera sekô ni dònko këne kan, i n'a fo Masa Makan jabate delila k'a fo cogo min na a ka jamalasigi këne do kan : "Ni Mariyamu

Makeba ye Afiriki di Sidi muso ton-tigi ye dònki nafama siratége la, sigi t'a la, siramori jabate y'an ta ye yan."

An ka taa kangaba.

Ka don Bamako ; ka bo Bamako jikoroni ni Sebeninkmro kuntilenna fe. I selen je döönin, sira bë bolofara fila ta. Nunmafe, o bë taa kangaba, ka temé fo sigiri (Lagine jamana). Kininfé, o fana bë taa kangaba. Nka temé bë ke Narena fe o la.

Nin fôlenw bës b'a jira ko kangaba kafo bë Lagine jamana bonda de la ka bo Mali jamana kono. Kangaba ka mara dugukolo dance de ye Mali ni Lagine jamanaw dance y'o fan bolo kan.

Adamadenya ka donnogonna

Kangaba kafo mumé ye Mali jamana ta ye. Nka maninkaw faso lami-ni bë Mali jamana ni Lagine jamana de kono. U ye nogon fa ni nogon baw ye. Balimaya temenén b'u bës ni nogon ce. U yëre ka fo la, Kela jeliw (Mali) ni nagasola jeliw (Lagine) bës ye nogon daw ye. An b'a don bi ko Tiramagan ka Cëya minenw maralen bë Balanzan de. Tiramagan dun tun ye Sunjata ka kéléjemaaba de ye. Sunjata dun ju bë bo fo Do sigi ka tariku de la.

A to bëje 12nan

Ne 11nan to

Do ye Segu mara do ye, nka do Sigi fagabagaw kera Taraweleké fila de ye : Damasa Wulanba ani Damasa Wulannin. Olu dun bɔyɔro dugu be Lagine jamana kono bi. N'an ye nin bɔe laje, an be t'a soro ko joyorɔba be kangaba la an bara yan. O y'a jjoda barikama ye Mali ni Lagine ka kelenya tariku la, i n'a fo

Sigiri ni kankan, Lagine jamana kono.
Nin dakun in kono, an te se k'an dagaso Bala Ginba keyita kan, kangaba joyorɔko la seko ni dɔnko siratɛgɛ la, ani namakala caman wɛre i n'a fo kela Bala Jabate
Kangaba jamuw

Keyita ni Magasuba ; Trawele ni Sisé, ani Kante fo ka se Hayidara

ma, kamaraw fana be yen. Fen min ye jelilakaw ye, kuyatɛw ni jabatɛw be yen.

Moriw fana be yen. Don be ke kangaba fe kejɛle, ka bɔ a fe kela. O ye siraba kanna ye.
K'an bɛn bɔsen wɛre. (An bɛna kuma nangarafoli kan aw ye).

Banumanké

An ka yele doonin

Nin kera muso do n'a terimuso ye. ka bi san caman u be nɔgon bolo teriya la, ka bi u npogotigiw fo ka s'u ka cesolataa ma. Terimuso jeman tun togo ye ko sonjuguyebaga, terimuso finma tun togo ye ko Maaweretatiñ. Don do la son jugu, yebaga n'a ce bilara nɔgon n'a t'a desera a dusu la K'a ka minenw ce, k'a den jaso a kɔ la k'a faso segerɛ. A y'a takun neñ a somogow ye, olu ko a ma ko nin te baasi ye, ko n'a ce nana, o fana b'a ta fo, o la, ni ko ka kan ka mine bolo min kan, a be taa o bolo fe. ka sonjuguyebaga t'o cemakɔnon fasosigi la, a n'a terimuso Maaweretatiñ ye nɔgon ye don do la. O k'a ma ko : Ee, sonjuguyebaga, n'yerɛ y'a men k'i b'i faso la sisah. Mun de dun temena i nan ce ce ?

Sonjuguyebaga y'a jaabi ko : Ee, i m'a ye, a ye n gosi. O ma digi n na. Nk'a ye n neni ka don n masa fana na ko : "basakɔroden in teme i ka bɔ n ka so" !

O yɔronin bee la, Mɔgoweretatiñ y'i bolo dà a kun ka kule, k'i kanto a terimuso ma ko : "Ee maanu dere ! E ka furu in sara dere. Ni bangebaga nenini kera furu kono dɔron, o y'o salen ye hali Ala yere fan fe. Kana segin a bara dere !"

U tora o cogo la ka kalo caman ke ten. Sonjugubayebaga ce segena taanikasegin na, k'i yere lafiya. Don do la, sonjuguyebaga ye sira mine k'a be taa bɔ a terimuso Mɔgoweretatiñ bara.

A be se yen yɔrɔ min, a y'a soro balawuba be a terimuso n'a ce ce. Mɔgoweretatiñ ce be k'a ka minenw ta k'u lafili dukɛnɛma ani k'a gen ni nin kanw ye, falankolonden, balankoloden ; e fa ye mun ye falimogɔko, e ba ye mun ye lɛmuso ko ! i ka minenw ta i k'i fa kolon in ka so segerɛ".

N'o kera, Mɔgoweretatiñ b'i kanto ko : "fo pelu ni daba, nɔntɛ, sendaŋɛ kelen n't'o ke !"

Ka bi Sonjuguyebaga ye nin kewale in ye, a y'a kun firifiri, K'a kɔsegɛn, a be k'a fo ko : "jaa do be mɔgo bɔ i ka sigi la bijenənasogɔli kan.ma, kasɔrɔ hali murulasogɔli yere t'o bɔ a ce bara. Na n ka a ke basanin ta cogo ye, ka segin n kɔ. Ni seginko ma basanin kɔ kari, a tɛna ne senw kari hali n'a be n dɔnbagaw caya. Sonjuduyebaga seginna a ce bara, nka a ma kuma mine a terimuso fe tugun.

Tumani Yalam Sidibe

An ka yele doonin

Nin kera dugu do la. A dugu togo ye ko : Bugu. Jaa dugutigi wulili nege tun be dugudenw la. U tora o la, fo don do la dugudenw ni kuman-dan jɛra ka dugutigi wuli, ka mɔgo kura bila a nɔna. O y'a soro dugutigi be taama na. Ala y'a ke feti dɔgo dara kubeda la. Jama lajelen fetiyɔrɔ la, kumandan y'a damine ka dugutigi wele kelen kelen.

A sera Bugu dugu ma. Kumandan ko : Bugu dugutigi !

Dugutigi kɔrɔ ko : naamu !

Kumandan ko : i ko te !

Kumandan seginna weleli kan kokura ko Bugu dugutigi !

Dugutigi kura ko : naamu !

Kumandan ko : i ko don !

Dugutigi kɔrɔ ko : "ɔnhon ! Koofilon de ye bobara tila filia ye. Nɔntɛ, a bee ye kelen ye ce don min ye ne dɔgɔke de ye. An bee ye kelen ye".

Nuhum Watara
Torakɔrɔ I Zayeri
CMDT Buguni.

Poyi : Forobafen

I k'i miiri don o don k'i kelen ta te. I k'a dɔn fana ko jamafɛn don. Fen tata te.

N'i ye forobafen necinin kunun don o don

An b'an bolo ja i kan na

An b'i kan dere fo k'a suran ka bɔ i nun fe.

O don, i n'a dɔn ko jamafɛn te fendunta ye.

O don, i n'a dɔn ko bɔc ka kan ka jamafɛn ladon

i n'a fo i b'i yere halalafenw ladon cogo min.

forobafen dun takojugu te mɔgo nafa,

A b'i nagasi de.

Sedu Bagayako
Tarakɔrɔ Banankɔrɔ sekiteri
Tarakɔrɔ I Zayeri
CMDT Bugunin.

Jekabaara

Labolikuntigi ni Sebennekulu kuntigi
Tumani Yalam Sidibe
Sebennekulu
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Usumani N Tarawele (CMDT)
Tumani Yalam Sidibe
Demənogɔn
Fanta Kulubali
Idirisa Setigɔ Sako
Bonifasi Danbele
Negenw kebaga
Yakuba Jara ko Kayi
Labenbaga oridinateri la
Workiyatou So
Baaraknogɔn
CMDT-World Vision-
Ofisi Nizeri-Ofisi iri-OHVN
Hake bɔta 11000
Batakisira : 2043
Negerjurusira : 229 62 89
Jamana baarada-Seki zayedi togola
sira-Hamudalayi kin-Bamako